

KÖKLER

Ali Haydan KAYTAN

“Sadık şehir nasıl fahişe oldu! O şehir ki, hakla dolu idi! Onda adalet yer tutmuştu, şimdi ise adam öldürenler. Gümüşün cüruf oldu, şarabına su katılmış. Reislerin asi, hırsız da ortakları; her biri rüşvet seviyor ve hediyeler peşinde gidiyor; öksüzün hakkını vermiyorlar ve dul kadının davası onların önlerine gelmiyor.”

(Tevrat, İşaya, Bap 1)

Eski Ahit'i (Tevrat) okuyanlar, bu kitabın daha ikinci sayfasında, merkezinde Kürdistan'ın yer aldığı ve Dicle ile Fırat'ın suladığı toprakların cennet olarak tanımlandığını göreceklerdir. Aden adıyla anılan bu topraklar, Batı dillerine Eden olarak geçmiş ve 'cennet' karşılığı olarak kullanılmıştır. Daha öncesinde de Sümerler, Mezopotamya topraklarının Dicle ile Fırat nehirlerinin çıktığı bölümüne Suyun Evi diyorlardı. Cenneti sulayan her iki nehir bu evden çıkıp bereket dağıtan uzun yolculuğuna başlıyordu. Kürdistan ve bir bütün olarak Mezopotamya toprağı insanlığın ilk evi, anamız Havva ile atamız Âdem'e yurt olmuş Cennet Bahçesiydi. Dicle ile Fırat'ın içinden geçtiği toprakların merkezinde yer alan Urfa kenti ise, genellikle peygamberler diyarı olarak anılıp anlam kazandı. Yakın bir dönemde başlayan yeni Kürt tarihi içinde de Urfa yine öne çıkıp Güneşin Evi haline geldi. Kürt halkı için Başkan APO 'Özgürlük Güneşi'ydi ve bu güneş Urfa'dan doğmuştu. Urfa bir kez daha kendi tarihsel misyonuna yaraşır bir doğuşa ev sahipliği yapmış ve yeni türden bir 'peygambersel çıkışın' doğum yeri olmuştu.

Peki, Kürt Güneş'in Urfa'dan parlaması sadece bir tesadüf müydü? Tükenişin eşliğine gelmiş veya getirilmiş Kürt halkının beklediği diriliş mucizesi Urfa'dan değil de Kürdistan'ın başka bir alanından çıkmış bir insanın eseri olabilir miydi? Hiç tereddüt etmeden bu sorulara hemen olumsuz cevap vermek belki doğru olmayabilir; böyle bir önderliğin doğuş yerinin Urfa olması tesadüfî bir gelişme sayılabilir. Ancak yine de Kürt Güneş'in doğuş yerinin Urfa olması, Urfa'nın tarihsel gerçekliğine denk düşen ve herkesçe kabul görebilir bir olaydır.

Sadece uygarlık tarihi boyunca değil, uygarlık öncesi toplumsal tarihte de Urfa'nın yeri son derece önemlidir. Urfa ve çevresi sözcüğün gerçek anlamında bir insanlık beşiğidir. İsa'dan 500 bin yıl öncesine kadar götürülen paleolitik dönemde bile Urfa toplayıcılık ve avcılıkla geçinen insan topluluklarına kucak açmış; insanlığın üzerinde kesintisiz bir biçimde en uzun süreli yaşadığı bir alan olmuştur. Zengin bitki örtüsü ve avlanmaya uygun hayvan türlerinin bolluğu, buranın insanlık için kalıcı yurt olmasında temel rol oynamıştır. Tevrat'ta sözü edilen Aden Bahçesi, tanımlanan pek çok özelliğiyle esasında Urfa ve yöresini çağrıştırır. Her türlü meyve ağacının toprağında boy verdiği bu kutsal bahçe, bugün bile hala sözü edilen bu özelliklerini korur. Armut, ayva, elma, erik, zeytin, fıstık, badem, ceviz, kayısı, şeftali, kiraz, vişne, zerdali, dut, incir, nar, üzüm ve hatta tüm narenciye türleriyle donanmış Urfa toprağı; yaşamını meyve ve kök toplayarak sürdüren insanlar için “görünüşü güzel ve yenilmesi iyi olan her ağacın” yerden bittiği cennet köşesi demektir. Bir bakıma neolitik toplum öncesinin hazır besin maddeleriyle geçinen küçük insan topluluklarının yaşam gerçekliğini ifade eden Aden Bahçesi hikâyesi, bize Urfa toprağının bereketli yüzünü gösterir.

Yerleşik yaşama geçip toprağı tarımsal üretime açmayı, mağaradan çıkarak taştan ve ağaç dallarından yapılan evlere yerleşmeyi ve toprağı kalıcı yurt edinmeyi anlatan neolitik devrimin ilk

geliştiği alanların başında yine Urfa gelir. Buğday, arpa ve mercimek burada ekilen ilk tahıl türleridir. Bugün bile buğdayın birçok toplum için temel besin kaynağı olduğu gerçeği dikkate alındığında, buğday ekiminin insanlığın gelişiminde nasıl bir rol oynadığı çok daha iyi anlaşılır. Yerleşik yaşama geçiş, insanlığın gelişiminde ve bugünkü gelişme düzeyine ulaşmasında belirleyici bir yere ve öneme sahiptir. Urfa'nın üretime açılan ilk topraklar arasında yer alması tesadüfî değildir. Günümüzde bile Urfa sınırları içinde kalan toprakların yüzde 98,3'ünün ekilebilir özellikler taşıması, onun neden neolitik devrimin merkezi olduğuna açıklık getirmektedir. "Halil İbrahim bereketi", gerçekte Urfa toprağının müthiş verimliliğini ortaya koyan bir halk deyişidir. Ekilen bitki türleri zamanla çeşitlilik kazanır; buğday, arpa ve mercimeğe mısır, darı, nohut, çiğit, burçak, susam, soğan, sarımsak ve biber eklenir. Tahıl ve meyve bolluğuna hayvanların evcilleştirilmesi de eklenince, insanlık artık yeryüzü cennetine giriş yapmış demektir. Hayvanların eti, sütü ve yağı kadar üretimde kullanılması, bu cennet tablosunu daha çekici hale getirir.

İnsanlık için gelişme, yaşam mücadelesinde başarı kazanmakla gerçekleşir. Yaşam çabasında sağlanan başarı aynı zamanda gelişmenin de ölçüsüdür. Avcı ve toplayıcı insan gruplarında sonuç almak çoğunlukla tesadüfe bağılıdır; bu durumun yaşam koşullarını oldukça zorlaştırdığı kesindir. Bu açıdan tarımsal üretime geçiş, insanlığın gelişme tarihi açısından muazzam bir devrim niteliğindedir. Avlanacak hayvanlar, gıda malzemesi olacak bitki kökleri ve meyvesi bol yeni alanlar bulmak zorunda olan topluluklarda soyun sürdürölmesi çoğu zaman tehdit altındadır. Zamanında ve yeterli miktarda gıdaya ulaşmamak, bazı topluluk üyelerini, hatta tüm bir topluluğu yok olmaya götürebilir. Bu yüzden özellikle bu dönem açısından sonraki kuşaklarda önceki kuşaklara oranla nüfustaki artık temel bir gelişme belirtisidir. Nüfus artışını sağlayan şey öncelikle güvenceli besin kaynaklarına ulaşmaktır. Toprağın tarımsal üretime açılması ve hayvanları evcilleştirme, bu güvencenin sağlanması demektir. Böylece toplum eskiye oranla inanılmaz ölçüde gelişme imkânı elde etmiş ve bir bakıma kendi türünün gelişimini sağlam koşullara dayandırmıştır.

Gıda, hem toprağa yerleşme öncesindeki hem de yerleşik insan için yaşamın idame ettirilmesiyle özdeştir. Başkan APO'nun da özenle vurguladığı gibi, kutsallık kavramının kökeni Sümerce'dir ve gıda anlamına gelen 'kauta'dan türetilmiştir. (Qaute, Dersim yöresinde kızartılan buğdayın öğütölmesiyle elde edilen bir besin türüne verilen addır.) Her türlü özlemini içinde bulabileceği ve her çeşit güzelliği içine sığdıracılabileceği bir gerçeklik olması nedeniyle, yaşamı mümkün kılan her şeyin insan açısından kutsal sayılması doğaldır. Bu arada işin içine insan emeği de girmekte ve topraktan ürün elde etmeyi sağlayan en temel unsurlardan biri olmaktadır. Toprakla haşır neşir olanın esas olarak kadın olması ve kadın emeğinin üretime damgasını vurması, aynı kutsallığın kadına da atfedilmesine yol açmaktadır. Kadın ve toprak, ortak özelliklere sahip iki varlık olarak algılanmakta, yaratıcı özellikleri her ikisinin de kutsallaştırılmasına götürmektedir. Toprağa ana sıfatının eklenmesi, ondaki yaratıcılık işlevi nedeniyle. Ana-kadın bu yanıla topraktan önde ve üstün görünür. Çünkü kendisinden üstün olanın işlevini yüklenen kadın değil topraktır. Sadece analık işlevi bakımından değil, barınak kurması, toprağı işleyip ürününü devşirmesi, ağaç dikmesi, hayvan beslemesi ve böylece insan türünün yaşam güvencesini sağlam temellere oturtmasıyla kadın en çok saygı kazanan güç olarak toplumda ön plana çıkmaktadır. O artık bolluğun ve bereketin sembolü olan ana tanrıçadır. Uygarlığa geçişle birlikte ezilenlerin düşlediği yitık cennet, işte onların bu topluma duydukları özlemi yansıtır.

Toprak yalnızca ayaklarımızın yeri tutmasını sağlayan ve boşlukta yaşadığımız duygusuna kapılmamızı önleyen bir olgu değildir; ondan çok daha öte bir şeydir. Toprak gözlerimizi yaşama açtığımız kutsal beşiktir, sayısız zenginlikleriyle bizi besleyip doyuran anadır; tarihsel geçmişimizle derinliklerine kök saldığımız anayurttur; üzerinde geleceğe ilişkin tüm düşlerimizi gerçekleştirmeyi

düşündüğümüz dünyamızdır. Onu severiz, çünkü ona borçluyuz; gereksindiğimiz her şeyi bize bağışlayan odur. Verdikleri için kendisini doğru sahiplenmek dışında bizden hiçbir karşılık beklemez. Dolayısıyla vatan adını verdiğimiz topraklara, küçümsenmeyecek bir bedel karşılığında kolayca başkalarına devredebileceğimiz sayısını bilemediğimiz kadar çok parselden oluşmuş bir arsalar veya tarlalar toplamıymış gibi yaklaşamayız. Bunun milliyetçilikle hiçbir ilgisi yoktur. Tabii milliyetçilikte de bolca vatanseverliğe vurgu yapılır. Bir İrlandalı sosyalistin dediği gibi, milliyetçi sloganlarla ortaya çıkan burjuvazi de vatani sever; ancak o, vatanın kendisine borçlu olduğuna inanır. Onun vatan sevgisi, üretime yeni sokulmuş ve kazanç sağlayacağına inandığı bir makineye duyulan sevgiye benzer. Kendisine yatırılmış sermayeyi çıkarıp kâra geçen bir makine artık her an için devreden çıkarılabilir ve eski önemini kaybeder; sahibinin gözünde eski değerini yitirir. Burjuvazinin vatana yaklaşımı da aynen böyledir. Burjuvazi, ulusal devlet denilen aygıtta, oldukça geniş bir çiftlik olarak algıladığı vatan topraklarından borçlarını tahsil edebilmek için ihtiyaç duyar. Aslında ülkesine sınır bekçileri diken devletle bir çiftliğin etrafına çekilmiş tel örgüler arasında ciddi bir fark yoktur. Her ikisi de özünde aynı işlevi görür. Her ikisinde de mülkiyet ve onu koruma yaklaşımı vardır.

Urfa ve çevresinin merkezini oluşturduğu bereketli toprakları yerleşim alanı olarak seçen ilk insanların toprağa ve özünde aynı anlama gelen vatana yaklaşım biçimleri çok daha gerçekçi ve soyluydu. Onlarda mülkiyet duygusu yoktu. Bugün dünyaya hükmeden zihniyetin tarihi bunu yazmasa da, bu insanların üzerinde yaşadıkları topraklarla organik bir ilişkileri vardı. Bu, oldukça hayat dolu bir ilişkiydi. Doğayla, doğanın canlı ve cansız tüm varlıklarıyla güzel bir ilişkileri söz konusuydu. Tıpkı bugün hala Kürdistan'ın bazı yerlerinde kalıntılara rastlandığı gibi, gösterişli yüksek dağlar ve tapınakları olan dağ gölleriyle, tapınakları olan ırmaklarla, "görünüşi güzel ve yenilmesi iyi" tüm meyve ağaçlarıyla adeta insanla konuşmuş gibi konuşuyorlardı. Dilleri doğanın diline çok yakındı ve belki de aynıydı. Onlar bugünün kırılıp parçalanmış insanı gibi kendilerine yabancılaşmamışlardı. Tabii onların tapındıkları gerçekliklerle ilişkileri, bilinen tapınmalardaki gibi bir köle ile efendi ilişkisi değildi. Bu ilişki kendileriydi, kendi istekleriydi. Onlar bir dağa veya bir ırmağa seslendiklerinde, sadece karşısındaki canlı ve kişilikli doğaya değil, aynı zamanda kendilerine seslenmiş oluyorlardı: kendi ruhlarındaki dağa ve ırmağa sesleniyorlardı. Onlar için ülke işte buydu. Bugün de kendi kökleriyle bağlarını koruyan her Kürd'ün hala ruhunda ve bilincinde yaşattığı ülke budur. Bu onun canlı ve yaşayan anayurdu, dünyanın bütün uzaklarına götürdüğü ülkesi, kendisiyle özdeşleştiği Kürdistan'ıdır. Bu, hiç kimsenin işgal edemediği, kimsenin ele geçiremeyeceği özgür bir ülkedir. Bu, kendi kökleri üzerinde özgür olarak yükselmek isteyen Kürd'ün ruhudur. Ve bu aynı zamanda bir insanlık bilincidir.

Milliyetçiliğin en büyük erdeminin her sorun için bir çözümden çok bir sorumlu bulmak olduğu tamamen doğrudur. Sorumlu da nedense sürekli başkası olur, milliyetçiye kırk kez zezem suyuyla yıkanmışçasına temizdir. Elinden gelse ve uygun bir karşılık verileceğine inansa satmakta kesinlikle tereddüt etmeyeceği vatana sahte bağlılığı, aslında kendi mülkiyeti saydığı topraklara bedeli ödenmeksizin el konulmasına duyduğu tepkinin yansımasıdır. İşgal güçlerine sitem anlamına gelen tepkisi bu yüzdendir. Dolayısıyla bunların anayurt gerçekliğinin özüyle ilgisi bulunmamaktadır. Bu tür bir yaklaşımın köksüzlükle de bağlantısı vardır. Kimlik ve kişilikle kök arasındaki ilişki oldukça nettir. Kimliğe ve kişiliğe özünü kazandıran ve biçim veren köktür. İnsanın ve halkların kökleri varolmanın başlangıcına, daha doğrusu insani varoluşun kesinlik kazandığı neolitik topluma kadar uzanır. Daha öncesi hala bir bakıma köksüzlük dönemidir. Öncesinde tohum halini sürdüren insanlık gerçeği henüz ekilip kök salabileceği topraklara yerleşmiş olmaktan uzaktır. Bu haliyle sert rüzgârların önünde istemeden bir yerden başka bir yere savrulan bitki tohumlarını andırır. Bu açıdan ana toprakların derinliklerine uzanan köklerin bilinci, özünde insani varoluş bilincidir.

Kök kavramı sıradan bir olgu değildir ve kesinlikle milliyetçiliği çağrıştıracak bir kavram olarak görülemez. Kök kavramını yakın sayılabilecek bir dönemde gerçekleşen ulusal şekillenmenin dayandığı temelleri açıklamak amacıyla kullanmak, onu son derece daraltıp basitleştirmek, hatta karikatürize etmektir. Ulus, belli bir tarihsel döneme tekabül eden bir toplumsal kategoridir. Ulusal bağları geliştiren ve ulusal devletlerin kuruluşuna götüren gelişme, özellikle Avrupa açısından, çokça kullanılan bir ifadeyle, kapitalizmin şafak vaktine denk düşmektedir. Bu açıdan yaşam süreleri konusunda kesin bir belirlemede bulunmak doğru olmasa da, uluslarla ulusal örgütlenmelerin geçici olgular olduklarını belirtmek yerindedir. Geçici olanı sonsuza dek devam edecek bir olguymuş gibi ele almak tam da burjuva milliyetçiliğine ve onun aşırıya vardırılmış biçimi olan şovenizme özgü bir yaklaşımdır. Türkiye’de her ağzını açan her politikacının Türk ulusunun bekasından dem vurması bunun en çarpıcı ifadesidir. Oysa ulus gibi bir olguda kalıcılık veya ölümsüzlük diye bir şey asla söz konusu olamaz. Dolayısıyla kalıcı olmayan bir şey için kökler aramak ve üstelik bunu başka bir yerde değil de sınıflaşma gerçeğinde bulmak gülünçtür. Varlığı devletle özdeş hale getirilen ulusun şanlı tarihini cilalayıp parlatarak halkı buna tapınmaya çağırarak, içerisinde sayısız murdarlıklar ve çürümüş kemik yığınlarından başka bir şey bulunmayan mezarlara dışarıdan kireç vurup beyazlatmak gibi son derece ucuz bir yaklaşımdır.

Kendi atalarını kimseye aman vermeyen, üç kıtada at koşturup düşmana kılıç sallayan ve kelle kesen ölüm makinelerinde bulan bir mantık, aslında temel insani köklerinden kopmuş güçlerin mantığıdır. Günümüzde insan soyunu tehdit eden her türlü kötülüğün, kanlı savaşların, tüyler ürpertici zulüm ve zorbalığın nedenlerinden biri de, kendi köklerini sınıflı toplum tarihinde arayıp bulma yaklaşımında yatmaktadır. Başkan APO’nun sözünü ettiği kök kavramı hem çok daha farklı bir içerik taşır, hem de en doğru ve bilimsel olanıdır. Aynı şekilde bir bekadan söz etmek gerekirse, baki olan ulus değil insandır, insanlıktır. Bu yüzden Başkan APO’nun sözünü ettiği şey ulusal bir kişilikten çok ve ondan daha önce, insan olarak Kürd’ün kökleridir.

Elbette Kürt toplumu da öteki halklar gibi bir ulusal gelişme sürecinden geçecektir. Nitekim bu halkın günümüzde içinden geçmekte olduğu süreç bir yönüyle uluslaşma sürecidir. Ancak bu uluslaşma özü bakımından başka halkların yaşadığı uluslaşmalara hiç benzememektedir. Her şeyden önce Kürt halkını uluslaşma yoluna sokmanın yanı sıra, bu uluslaşmaya damgasını vuran da yine Başkan APO’dur. Apocu düşünce ve tarih anlayışı Kürt ulusunu şekillendiren en temel unsurdur. Bu anlayışın yön verdiği kök arayışı ya da ulusal kimlik mücadelesinde ötekine bakarak kendini tanımlama yöntemine fazla itibar edilmemektedir. Ötekine bakarak kendi gerçekliğine anlam yüklemek, onun yaşadığı konumu yakalamaya çalışmak demektir. Öteki bir gerçektir ve gerçekliğine saygıyla yaklaşmak gerekir; ancak benim anlamım yalnızca onun varlığına bağlı olamaz. Böyle davranırsam, öne çıkardığım şey öz değil biçim olur. Biçimi öne alan bu yaklaşıma bağlı olarak, onun devleti varsa ben de devlet sahibi olmalıyım, o kendi anadilini konuşuyorsa ben de konuşmalıyım, o ülkesinin etrafına sınırlar çizip mayınlar döşüyorsa ben de öyle yapmalıyım, onun ordusu ve polisi varsa benimki de olmalıdır, hiçbir şeyde ondan eksik kalmamalıyım derim. Özce “Ben senden farklıyım, öyleyse beni böyle benimseyecek ve ne kadar batsam da varlığıma tahammül edeceksin” cümlesiyle özetlenebilecek bu dayatmada ortaya konulan farklılık, öze değil biçime ilişkin bir farklılıktır. Hatta burada farklı denilen şeyler bile birbirine hayli yakındır. Ulusal düşmanlıklar ve bu temelde yaşanan savaşlar aslında bu yaklaşımdan kaynaklanmaktadır.

Ulusun, daha doğrusu ulusal devletin köklerini ataların kahramanlıklarına dayandırmada çocukça bir yan vardır. Kavgaya eden iki çocuktan daha güçsüz olanı ve kavgada yenik çıkanı, çoğu kez dayak yediği rakibini dayısı veya bir başkasıyla korkutmayı dener: “Hele bir dayıma söyleyeyim, o zaman

görürsün gününü” diye tehditler savurur. Aşiret topluluklarında da yine buna benzer bir yaklaşımı çarpıcı bir biçimde gözlemlemek mümkündür. Düşman iki aşiretten çatışan kişiler çoğunlukla yaşayan veya yaşamayan yakın atalarının kahramanlıklarına sığınır. Bu sığınma bazen bir aşiretin tümünü kapsar, aşiretin kahramanlarına ve kahramanlıklarına övgüler düzülür. “Ben bir yumrukta koca bir aslanı devirmiş adamın oğluyum” ya da “Benim aşiretim şu kadar baş kesmiş, şu kadar kişinin hanesini viraneye çevirmiş bir aşirettir; beni iyi tanı!” cinsinden basit kahramanlık naralarına aşiret çatışmalarında sıkça rastlanır. Bu koçaklamayla övgüsü yapılanların bütün meziyetlerinin övgüyü yapanlara geçeceği gibi bir inanç vardır. Ancak ister çocukça bir saflığın sonucu olsun, ister aşiret mantığından kaynaklansın, kendini atalarıyla özdeşleştiren bu yaklaşım oldukça geri ve ilkel bir yaklaşımdır. Ne yazık ki, geriliği ve ilkelliği onun etkili olmasına engel değildir. Tersine bu özellikleriyle şiddet ve saldırganlık eğilimini daha da güçlendirir.

Bu tür saldırgan bir milliyetçilik, burjuvaziye özgü bir ideoloji olmaktan çok, aşiret şovenizmine daha yakındır. Burjuvazi kendi otoritesini atalarına değil yaptıklarına dayandırır. Sanayi devrimi gibi bir devrime öncülük yapmış ve her alanda muazzam değişikliklere yol açmış bir sınıf olarak böyle davranması bir bakıma doğaldır. Geçmişte kutsal sayılan her şeyi basit birer meta derekesine düşüren, katı olan her şeyin buharlaşıp havaya karıştığı baş döndürücü bir değişim sürecini başlatıp hız kavramına yeni bir içerik kazandıran, eskinin üstü örtülü sömürü yöntemlerini açık, dolaysız ve acımasız sömürü biçimlerine çeviren bir sınıfın özellikle gelişme aşamasında kök diye bir olguyu kesinlikle dikkate almayacağı, hatta köklerinden kopmaya çalışacağı açıktır. Ona göre insanlığın gelişimi kendisiyle başlamıştır ve insanlığın son sözü de yine kendisi olacaktır. Her şeyi kendisiyle başlatma ve kendini dünyanın merkezine oturtma eğilimi, en ilginç ve çarpıcı biçimiyle Avrupa’nın (ve Avrupa burjuvazisinin) yaklaşımında kendini gösterir. Öyle ki, bu benmerkezci yaklaşımını dünyanın değişik bölgelerini adlandırmasına bile yansır. Nitekim Yakındoğu, Ortadoğu, Uzakdoğu gibi alanlar, kendini dünyanın merkezine yerleştiren Avrupa’nın doğusuna göre yakın, ortada ya da uzak sayılmaktadır. Bu benmerkezcilikte geçerli olan, köksüzlük veya köklerin inkarıdır.

Aşiret şovenizmine yakın milliyetçilikte ise, değişimden ziyade bir donmuşluk söz konusudur. Burada katı olan her şey daha da katılaşmakta, değişime karşı görülmemiş bir direnç yaşanmaktadır. Bu durum özellikle zihniyet alanında kendisini daha açık bir biçimde ortaya koymaktadır. İç dinamiklerine dayalı bir kapitalist gelişmeye fırsat bulamamış toplumlarda atalarının kostümlerini giyinip kendi güçsüzlüklerini gidermek isteyen egemen güçler, böylece altyapıda önüne geçemedikleri değişimin üstyapıya yansımaları önlemeye çalışmaktadır. Çarpık kapitalist gelişme etkisini sadece ekonomik ilişkilerde değil yaşamın her alanında hissettirmekte, beyinlere şırınga edilen şoven bir ideolojiyle toplumun düşünce yapısı alabildiğine bozulmaktadır. Sürekli tekrarlanan düşman tehdidi bir paranoya halini almakta; gerçekler karşısında düşünerek tutum belirleyip harekete geçen bir toplum yerine refleksleriyle hareket eden sürüler yaratılmaktadır. Şovenizmle sürü durumuna düşürülmüş bir toplumda egemenlerin beğenmediklerini hedef gösterip linç ettirmeye yönelmeleri epeyce kolaylaşmaktadır. Bu paranoyak ruh hali zamanla egemenlerden çok kitleleri etkisi altına almakta, hatta bazen dönüp yaratıcısına yönelecek kadar dehşet verici boyutlar kazanmaktadır. Bu açıdan saldırgan bir şoven milliyetçi histeriye yalnızca egemenlere özgü sapkın bir davranış biçimi olarak bakmak yanlıştır. Milliyetçi histeri son derece bulaşıcıdır ve bu rahatsızlıktan en fazla etkilenen toplumsal kesim halkın kendisidir. Bu noktada egemen güçler şovenizmde bir ayarlamaya gidebilir ve belli bir denge tutturmaya çalışabilirler. Buna karşılık bir kez bulaşmaya görsün, şovenizmle kirletilmiş olan bir halk dengesini tamamen yitirmekte ve kimi durumlarda kan kokusunu duymadan yatışmaya yanaşmamaktadır.

Kürt halkı milliyetçi duyguları en zayıf halk durumundadır ve bu da onun şansısıdır. Bu noktada Kürtleri şanslı kılan şey, kan dökmelerini kışkırtacak ölçüde güçlü ve örgütlenip devlet olmuş egemen sınıflardan yoksun olmalarıdır. Kürt egemenlerinin tarihi, esas itibarıyla tipik bir işbirlikçiliğin, uşaklığın ve ihanetin tarihidir. Kürt halkının ihanetin çirkin yüzü dışında, kendi egemenlerinin tarihinden devralabileceği ve ulusal gurur kaynağı olarak dayanabileceği hiçbir şey yoktur. Hırsızın ortağı, katiliğin yamağı ve cellâdın hempası kimliğine soyunmayı varlık gerekçesi yapmış olan bu güçlerden geriye kalan ne varsa hepsini reddetmedikçe, bu halkın kurtuluşu olanaksızdır. Başka bir deyişle uygarlık tarihi çerçevesinde bakıldığında, kendileri istemiş olsalar bile, Kürtlerin köklerini dayandırabilecekleri milli vafına sahip egemenleri bulunmamaktadır. Bu eksikliğin Kürt halkını milliyetçiliğe düşmekten alıkoyduğu ve onu elleri temiz bir halk haline getirdiği kesindir. Aile ve aşiret geleneğine dayanan özelliklere sahip olan Kürt ilkel milliyetçiliği, bu yapısıyla gelişme olanağı bulamamış ve yok olmaya mahkûm güdük bir milliyetçilik türüdür. Bu milliyetçilik köklerini aile ve aşiret yapısına dayandırdığı için birleştirici değil bölücü, toparlayıcı değil parçalayıcı bir rol oynamaktadır. Dolayısıyla uluslaşmayı geliştiren değil, uluslaşma önünde en ciddi engellerden birini oluşturan bir güçtür. Süreklilik arz eden iç çatışmalar, onun ancak parçalanmış aşiret yapısı üzerinde vücut bulabileceğini ortaya koymaktadır. Bütün demokratik açılımlara kapalı ve özgürlüğe düşmandır. Kısacası Kürt uluslaşmasının başarısı bu milliyetçiliğin kesin olarak aşılmasına bağlıdır.

Kök denildiğinde akla hemen atanın gelmesi ve kadının dışlanması, çarpık erkek egemen bakış açısının uluslaşma olgusu bakımından da ne denli etkili ve belirleyici olduğunu gözler önüne sermektedir. Sınıflaşmaya bağlı olarak erkeğin egemen duruma yükselip kadını geri plana itmesini, giderek köleleştirmesini ve sıfırlama noktasına dek düşürmesini varoluşun ve kökleşmenin başlangıcı saymak, erkek egemenliğine meşruiyet zemini hazırlama dışında bir anlam taşımamaktadır. Burada tarih erkeklerle başlatılmakta ve insanlık tarihi erkeğin tarihine dönüştürülmektedir. Tarihin sahibi olan ve talihi yaver giden 'insanoğlu', insanlığın hamurunu yoğuran ve mayası olan kadını artık tarihin dışına atmıştır. İnsan artık oğul ile anlatılmakta, insan soyu insanoğlu kavramına sıkıştırılmaktadır. Dolayısıyla kök arayışı da esasta bu oğul'u ilgilendirdiği için, onun kendi köklerini zor'un mucidi ve uygulayıcısı olan atalarının kanlı tarihinde bulması kaçınılmazdır. Havva'nın Âdem'in kaburga kemiğinden yaratılması söylencesiyle başlangıçta erkeğin sıradan bir eklentisi yapılan kadın zamanla bu statüsünden bile uzaklaştırılmış ve yokluğa mahkûm edilmiştir. Tıpkı geçmişte Kürt halkına dayatılan statüsüzlük veya kimliksiz kölelik gerçeğinde görüldüğü gibi, kadın artık bir parya olarak bile kabul edilmemekte ve tamamen hiçleştirilmektedir. Kürt gibi kadın da yoktur.

Bu erkekler dünyasında tarihsel bir kişilik olarak tarih içinde kayıp olsa da, bu dünyanın kavimleri tarafından hala resmen tanınmasa da, bu dünyanın çarklarının nasıl döndüğü konusunda Kürt halkının bir bilgeliği vardır. Kürt halkı için bu dünyayı anlamak, onu kendi özgürlük isteklerine göre yeniden gerçekleştirmek demektir. Aynı şey kadın için de fazlasıyla geçerlidir. Kürt insanı kendisini halk olarak bir araya getiren henüz tamamen keşfedilmemiş tarihi ve onun bugünkü bilincini, bu bilincin karşılığı olan eylem ve yaşamı anlamaya çalışmaktadır. Hiçleştirilmeye dek vardırılan bir parçalanma ve dağılma noktasından gelip kimlik kazanan ve halklaşan Kürt insanını birleştiren şey, başta özgür yaşam olmak üzere insanlığın en köklü değerleridir. Yeni Kürd'ü anlamak, ancak bu bağları ve bu tarihi anlamakla mümkün olabilir. Bu da tarihi gerçekleştirmekle aynı şeydir; dünyaya hükmeden ölçüsüz bir ahlaksızlık ve yalancılık düzeninin 'tarih bitti' dediği yerde, tarihi daha radikal bir biçimde, özgür insanlık temelinde gerçekleştirmektir. Bitti denilen şey aslında egemen erkeğin yalanlar üzerine kurulu kirli tarihidir. Bu erkeğin yeryüzünde bina ettiği yalan imparatorluğunun temelleri çatırdamakta, oluşan çatlaklardan yepyeni bir insanlık doğmaktadır. Varoluşumuzun kaynağında yer

alan özgür insanlık, asıl yaratıcısıyla yeniden buluşmakta ve yeni tarihe yön vermeye başlamaktadır. Bu yeni tarih yapıcı güç genelde kadın, özelde ise Kürt halkıdır.

Buradaki yeni sıfatı aynı zamanda en kadim olanı anlatmaktadır. Yeni tarih yapıcı güç kadimdir, çünkü varoluşun başlangıcı ondadır. Onun yeni olması ise, ıskartaya çıkarılır gibi devre dışı bırakılıp tarihsel gelişme sürecinin dışına atıldığı noktadan tarihe yeniden giriş yapmasını ifade etmektedir. Erkek patentli olarak gelişen uygarlığın unutturmak istediği kadın gibi Kürt de tarihin çocuğu olarak kalmıştır. Başlangıçla çocukluk aynı anlama gelmektedir. İnsanlığa başlangıç yaptıran kadının adeta neolitik dönemde çakılıp kalması, onun çocuk kalmasının temel nedenidir. Büyüdüğü ve geliştiği söylenen güç erkektir. Fakat gelişmesine imkan sunan toprağı yadsıdığı için bu erkeğin gelişmesi çarpıktır; insanlığın asli unsurunu yok saydığı için büyümesi oldukça dengesizdir. Asli unsurunu kesinlikle kadının oluşturduğu insan ve insanlık olgusu bir bütünlük içinde ele alındığında kendi anlamını bulabilir. Bu bütünlükten kopan erkeğin özünde insanlıktan koptuğunu söylemek gerçekçidir. Ne denli ürkütücü görünürse görünsün gerçek budur. İnsanlığa özünü kazandırdığı inkar edilse ve bunun yerine kadın sadece insanlığın yarısı olarak değerlendirilse bile, bu yarımlik yan artık olmadığına göre, erkeğin kendisini insanoğlu olarak adlandırması da fazlaca bir anlam ifade etmemektedir. O artık yalnızca erkektir; artık insan ve insanlık yoktur, erkek ve erkeklik vardır. Bu açıdan erkeğin insanlığa sahip çıkması, aslında kendisine sahip çıkmasından farksızdır. Dolayısıyla bir kez kadın kaybolunca insanlığın da kayıplara karışması kaçınılmazdır. Uygarlık tarihinin gözden kaçırılan ya da kaçırılan yüzü böyledir.

Aslında Kürt halkına özgü bir düşünce ve yaşam biçimi olan Alevilikte, ham insanın içinden geçip olgunlaştığı dört kapıdan söz edilir: Yol anlamına gelen tarikat kapısından içeri giren acemi, ikinci aşama olan şeriatla paylaşmasını öğrenir; adalete uygun davranmak, “şu senin bu benim” demeyi gerektirir. Bunun ardından gelen marifet aşamasında gerçeğe biraz daha yaklaşılmış gibi görünür, oysa hakikat hala uzaktır. Marifet kapısından geçen insanın öğrendiği şey ortaklık bilincidir; o artık “hem senin hem benim” diyecektir. Hakikat aşaması, insanın pişip olgunlaştığı aşama, “ne senin ne benim” diyebildiği aşamadır. Hakikat ya da onunla aynı anlama gelen olgun insan, belleğinden mülkiyet duygusunu silip atmış insandır. Ortak kullanmayı ifade eden kolektif mülkiyet de yine bir mülkiyet türüdür. Mülkiyetin bu biçimine geçiş gerçekten bir marifet işidir, ancak insanlığın hakikati değildir. Hakikat, mülkiyet biçiminin yanı sıra mülkiyet duygusunun da yok olmasını gerektirmektedir.

Neolitik dönemin birçok özelliğini koruyan Alevi Kürd’ünün bu anlayışa ulaşması oldukça anlamlıdır. Gerçekten de neolitik toplum insanında mülkiyet olgusu ve düşüncesi yoktur. Hem özel hem de kolektif mülkiyet anlamında bu böyledir. Malikin olmadığı yerde ne mülk, ne memluk, ne de melik var olabilir. Orada yaşayan insan özgürdür. Özgürlük insanların birlikte üretme, yaratma ve paylaşma sevincindedir. Belki insanların nesi vardı ki paylaşımlar diye sorulabilir. Ama böyle bir soru doğru değildir. İnsan bu dönemde ata gem vurmayı ve rüzgârı dizginlemeyi, yine sabanı, tekerlekli arabayı, yelkenli kayığı, bakır cevherini arıtmayı ve madenlerin fiziksel niteliklerini öğrenmiştir. Yazıyı, sayı ve ölçü birimlerini geliştirmiş ve böylece uygarlığa geçişin gereksindiği her şeyi yaratmıştır. Gordan Childe’in de belirttiği gibi, Galileo’ya gelinceye dek tarihin hiçbir döneminde bilgi gelişimi böylesine çabuk, büyük buluşlar böylesine sık olmamıştır. Daha öncesinde ve hatta sonrasında yaşanan gelişmelerle kıyaslandığında, bu dönemin insanlığı adeta sihirli ayakkabılar giymişçesine hızlı bir gelişme temposunu yakalamıştır. Üstelik baskı ve sömürü denilen şeyi bilmeden, özlemini duymadan özgürlüğü bizzat yaşayarak, yaratıcı emeğin büyük sevincini yüreğinde duyup hemcinsleriyle paylaşarak bunu başarmıştır.

Kısaca özetlemek gerekirse, Nevala Çori ve öteki alanlarda yapılan arkeolojik kazılardan çıkan buluntulardan da anlaşılacağı üzere, Urfa neolitik devrimin yaşandığı Yukarı Mezopotamya'nın en önemli alanlarından biridir, hatta en önemlisidir. Toprağa yerleşme, ev kurma, toprağı ekip biçme, bitki yetiştirme, seçmesini bilerek ot, kök ve ağaçları geliştirme burada başlamıştır. Buna bağlı olarak hayvanları evcilleştirme ilkin buralarda başarılmıştır. Buğday, arpa, patates gibi bitkilerin besin değeri yüksektir. Bu üretimin temel gücü kadındır, dolayısıyla düşünce gücü bakımından kadın yine ön plandadır. Aynı şekilde dili geliştiren de kadın olmuştur. Üretimdeki yüksek temsil gücü kadının tanrıça olarak kutsanmasına götürmüştür. Mana denilen gizil güçle dolu olduklarına inanılan doğadaki çeşitli varlıklara da benzer bir kutsallık atfedilmiştir. Ancak tanrıça kültünde efendi-kul ilişkisi yoktur. Kadın ile erkek arasındaki ilişki eşit ve özgür temellere dayalı bir ilişkidir. Yaratıcı güce ve yeteneğe dayalı ana tanrıça inancı, insanın kendine anlam yükleme çabasının bir sonucudur. Kutsallaştıran, kutsallaştırılanın özellikleriyle donanmak istemektedir. Yıldız, ay ve güneş sembolleri ana tanrıçayı anlatan sembollerdir. Tanrıça İştar (Sterk, Astore) kültü, neolitik toplumun ağırlığını kadının oluşturduğu özgürlükçü ve eşitlikçi toplumsal yapısına özgü bir düşünce ve inanç biçimidir.

Yukarı Mezopotamya'da insanlığın ilk büyük devrimi olan ve insani varoluşu kesinleştiren neolitik devrimin öncü güçleri, Sümerlerin Horrit (Yüksek Memleketliler) olarak adlandırdığı Kürtlerin atalarıdır. Aryen olarak da bilinen bu topluluklar tarımcı topluluklardır. Bu topluluklar sadece tarımsal üretimi keşfetmek ve hayvan evcilleştirmekle sınırlı kalmamışlar, neolitik devrimin ikinci aşaması olan köy devrimini de geliştiren topluluklar olmuşlardır. Uygarlık tarihi bu tarım ve köy devriminin ortaya çıkardığı büyük üretim artışı ve toplumsallaşma temelinde gelişme sağlamıştır. Yani Kürtlerin kökleri neolitik toplumun yaratıcı topluluklarındadır ve uygarlığın köklerinde Kürt anaları ve ataları vardır. Bu gerçekler Başkan APO'nun önderlik ettiği Kürt uluslaşmasının özünü ve rengini belirlemektedir. Tamamen özgün bir karaktere sahip olan bu uluslaşma; esasen Ermeni, Rum ve Kürt karışıklığı temeline dayalı Türk uluslaşmasında olduğu gibi belli bir etnik veya ulusal topluluğa karşı nefretin körüklenmesine dayandırılan bir uluslaşma değildir. Bu uluslaşmada esas amaç, insanlığa beşik olmuş bir coğrafyanın en kadim halkını mahkum edildiği kimliksiz kölelikten kurtarmak, onu özgür insanlık temelinde yeniden var ederek kendi kimliğiyle dünya hakları ailesi içinde yer almasını sağlamaktır.

Özgür insan ya da birey, Kürt uluslaşmasının hücreleridir. Bu uluslaşmada kadının oynadığı rol oldukça önemlidir. Kürt kadını mücadeleye kitlesel katılımı ve Apocu özgürlük anlayışına tutkulu bağlılığıyla bu uluslaşmaya kendi rengini vermektedir. Başka bir deyişle Kürd'ün kurtuluşu özünde kadının kurtuluşudur. Kürt halk gerçekliğinde hala etkili olan neolitik özellikler ve Kürd'ün üzerinde kendini var ettiği neolitiğin özgür insanlık temeli bunu gerekli ve kaçınılmaz kılmaktadır. Bunu uluslaşmadan çok özgür insanlığı fethetme biçiminde tanımlamak belki daha doğru olabilir. Başkan APO'nun çabalarının merkezine özgür insanı yaratmayı yerleştirmesinin anlamı da burada gizlidir.

Köklerinde evrensellik bulunan bir halkın bir yandan dar feodal çitleri parçalarken, diğer yandan biraz daha geniş bir alanın etrafını çitlerle örmeyi ifade eden ulusal devlete sahip olmayı en temel amaç olarak benimsemesi kesinlikle tutarlı bir yaklaşım olmayacaktır. Neolitik toplum geliştiği tüm alanlarda bugünkü deyişle en kapsamlı küreselleşmeyi yakalamış olan bir toplumdur. Çünkü neolitik toplum aşamasını yaşamamış hiçbir halk topluluğu bulunmamaktadır. Onun evrenselliği bir yönüyle buradadır. Öte yandan temsil ettiği eşit ve özgür ilişkiler kadar, kadının toplumda öne çıkan konumu bakımından da evrensel bir karaktere sahiptir. Günümüzde bile eşitlik, baskısız ve sömürsüz bir dünya, kadın özgürlüğü ve kadın-erkek eşitliği, devletin sönüp yok olması gibi düşüncelerin hala insanlığın ütopyası olmaya devam etmesi, bu evrenselliğin büyük gücüne işaret etmektedir. Kürt

halkının bu düşünceleri öteki halklardan daha büyük bir kararlılıkla benimseyip hayata geçirmeye çalışması, kendi köklerinde bulunan bu özgür insanlığa bağlıdır.

Yurtseverliği dar anlamda sadece bir toprak sevgisi olarak ele almak elbette yetersizdir. Halka derin sevgi ve bağlılıkla birleştirilmemiş bir yurtseverliğin ciddi bir değeri yoktur. Halkın çıkarlarını esas almak ve kendi vatan toprakları üzerinde özgürce yaşamasını sağlamak, halkın kendi gelişme potansiyelini değerlendirebileceği koşulları yaratmak, böylece eşitliğe ve özgürlüğe bağlı bir halk haline gelmesi için mücadele etmek yurtseverliğin en doğru tanımıdır. Bu açıdan bakıldığında yurtseverliğin bir eylemlilik durumunu ifade ettiği rahatlıkla söylenebilir. Hele bu ülke parçalanmış bulunan ve sömürge bile olamayan Kürdistan’da, hele söz konusu olan Kürt halkı gibi kimliksiz köleliğe mahkum edilmiş bir halksa, bu ülke ve halkı için süreklilik arz eden bir eylemlilik içine girmeden, vatana ve halka bağlılık ve sevgiden bahsetmek kendini kandırmaktan başka bir anlam taşımayacaktır.

Kürdistan’da ülke ve ulus bilincinin doğuşu ve gelişimi Apocu Hareketin tarih sahnesine çıkmasına bağlıdır. Daha öncesinde Kürt toplumunda yurtseverlik ciddi bir değer taşımadığı iyi bilinmektedir. Kürdistan’ın devletlerarası sömürge statüsüne karşı en azından görünür bir tepki söz konusu değildir. Kimliksiz kölelik koşullarında yok oluşa sürüklenen Kürt halkını özgürleştirmeyi amaçlayan bir gelişmeden söz etmek olanaksızdır. Bu dönemde en anlamsız şeyler için kan dökme bir gelenek haline getirilip aile ve aşiret çıkarları için boğazlaşmayı andıran eylemlere başvurulurken, en temel ulusal ve insani değerler uğruna bir şeyler yapmak akla bile getirilmemektedir. Ortadoğu gerçeğinde sıkça sözü edilen lanetli toplum gerçeği işte budur. İnsanlığı var eden temel değerlerin kaynağında yer almak, ancak giderek bu değerlerle bağlarını koparmak ve sanki böylesi değerler yokmuş gibi yaşamaya rıza göstermek, lanetli toplum durumuna düşmenin ürkütücü gerçeğini anlatır. Bu lanetlenmişlikle şiddetli bir mücadele ortamında şekillenen yeni Kürt yurtseverliği öze dönüşün, halk olarak yeniden dirilişin, insanlık değerleriyle buluşma ve bu değerler için hayatını ortaya koymanın, kölece yaşamı reddetme ve özgür yaşamda karar kılmanın görkemli gerçekleşmesidir. Bu açıdan diriliş devrimi, Kürt halk tarihinin en büyük yurtseverlik eylemidir.

Kuşkusuz bu mucizevî diriliş devrimi Başkan APO’nun eseridir ve bu devrimin ipuçları onun çocukluğunda gizlidir. Başka bir deyişle, tarihsel ve toplumsal kökleri üzerinde yeniden hayat bulan özgür Kürt gerçekleşmesi, Başkan APO’nun ilk isyanından başlayarak gelişmiştir. Nitekim Başkan APO, “Ben yedi yaşımdan beri yurtseverlik yapıyorum. Annem bana aileci düşmanlığı ve özgürlüksüzlüğü dayattı. O zamandan beri koptum ve yurtseverlik ve özgürlük duruşumu şu ana kadar da koruyorum” derken bunu dile getirmektedir. Başkan APO’nun daha çocuk yaşta koptuğunu belirttiği şey özü itibarıyla lanetli toplum gerçeğidir; onun değer anlayışı ya da değersizliğidir. Kendisine düşman diye sunulan ve intikam alınması istenen hedefe yönelmek yerine onunla bağ kurmak, geleneksel feodal parçalanmışlık ve çatışmaya karşı ulusal birliği esas almak anlamına gelmektedir. Önder Öcalan’ın, annesinin telkinleri ve geleneklerin dayatması hilafına Hasan Bindal ile kurduğu ilişki özünde ulusal birliğin prototipidir.

Parçalanmanın hücrelerine dek nüfuz ettiği bir halkı bilinçlendirip aydınlatmadan, onu örgüte ve eyleme çekmeden hangi yurtseverlikten söz edilebilir? Adı mezar taşlarında bile bulunmadığı iddia edilen ve kendi gerçekliğinden ciddi ölçüde kopuşla birlikte bu iddianın pratikte de doğrulanmış gibi görüldüğü bir ülke ve halkın yaşadığı bu kahredici duruma müdahale etmeden, yurtseverlik bir yana, insanım demek bile mümkün müdür? Kim ne derse desin, Apocu Hareketin derinlere işlemiş yurtsever karakteri, onun sayıları on binlerle hesaplanan şehitler gerçeğinde kanıtlanmıştır. Ruhunu ve bedenini Kürdistan toprakları üzerinde özgür bir yaşamın yaratılmasına adanmış on binlerce yiğit

genç kız ve delikanlının gözünü kırpmadan şahadete ulaşması olmasaydı, acaba Kürdistan adı bir değer ifade edebilir miydi? Apocu Hareket Kürdistan'ın fethine doğru ilerleyen bir özgürlük yürüyüşüdür ve nihai hedefinde tüm insanlığın özgürlük temelinde fethedilmesi vardır. Şehitler gerçeği Kürt halkını bu parlak geleceğe bağlayan yıkılmaz bir köprü özelliğine sahiptir. Yerelliği evrenselliğe bağlayan bu köprü geleceğimizin en sağlam güvencesi, demokrasi ve özgürlüğün fethedilmesinin garantisidir.

2500 yılı aşkın bir süre boyunca zulüm ve zorbalık sisteminin işgal koşullarında yaşamasına rağmen, Kürt halkının kendi vatan topraklarını terk etmemesi ve kendi kimliğine ve kültürüne bağlılığını sürdürmesi, onun yurtsever karakterinin büyük gücüne işaret etmektedir. Bu bağlılıkta dağın yeri ve rolü son derece önemlidir. Dağ, hemen her zaman özgürce yaşamak isteyen Kürd'ün sığınağı olmuştur. Bu anlamda dağ Kürt insanı için özgür yaşam umududur. Çevresinde sınıflı toplum uygarlığının geliştiği ve gelişen her uygarlığın hâkim olmak için işgal etmeye çalıştığı Kürdistan coğrafyası aynı zamanda bitmek bilmeyen bir direniş sahası durumundadır. Ovakı Kürtlük işbirlikçiliği benimserken, dağdaki Kürtlük işgal ve köleleştirmeye karşı özgür yaşamakta kararlılığa denk düşmektedir. Etrafında yükselen ve dışa doğru yayılmaya çalışan sınıflı uygarlık sistemine karşı yükselttiği direniş bayrağı, Kürt halkını tarihte özgürlük, yurtseverlik ve özgür yaşam düşüncesinin de öncüsü kılmıştır. Yurt edinilmiş toprakları savunma, zulüm ve zorbalığa karşı direnerek özgürlüğünü koruma ve bağımsız yaşama gibi soylu düşüncelerin vazgeçilmez, dokunulmaz ve devredilmez karakteriyle insanlığın kutsal değerler hazinesindeki yerini alması, Kürt halkının yüzyıllara yayılan direnişinin eseridir.

Her insanımızı vatan ve dağ kavramıyla bütünleştirmek, bu çerçevede herkesi siyasetin içine almak, örgütlenme bağlarıyla herkesi birleştirmek Başkan APO'nun bitip tükenmek bilmeyen çabalarının özünü oluşturmıştır. İnsanımızı basit sevgilerden, hatta sevginin de ötesinde küçük tatminlerden uzaklaştırıp daha büyük arzular ve heyecanlara bağlama biçiminde somutlaşan bu çaba olmasaydı, acaba bu ülke ve halk gerçekliğinde insanlık onurundan söz edilebilir miydi? Hayır, kesinlikle söz edilemezdi. Dolayısıyla Başkan APO'nun aşağıdaki cümleleri bugün hala yurtseverliğe nasıl yaklaşmamız gerektiği konusunda bize ışık tutuyor:

“Dağa göre ideolojikleşme benim kati inancımdır. Belki bunun içinde siyaset var, özgür insan var, askerlik, gerilla var, hatta taktik anlamda bile bir yön var. Bunların hepsi birleştirilmeden yaşam şansını kazanmanız, yaşamın imkânını elde etmeniz mümkün değil. Hayalleriniz, ütopyalarınız buraya fazla bağlanmamıştır veya bağlanması laf düzeyindedir. Çünkü çoğunuzu yolladık, dağa ulaştırdık; ama hepiniz perişan bir biçimde, sanki dağda kanatlarınız kırılmış bir biçimde indiniz. Evcil hayvanlar gibi ova köylerine yöneldiniz. Ben bunu çok büyük bir tehlike olarak gördüm. Evcilleşme eğer sağlam, kendini savunmaya alan bir toplum temelinde olmazsa felaket getirir ve getirmiştir de... Bir özgür dağ umudu herhalde ideoloji haline getirilmelidir.

“Dağ ideolojisi şu anlama geliyor: Bu seni özgürce yaşatabilecek gücü verme anlamında bir ideolojidir. Yoksa ilkelleşme, yeni tüy bağlamış civcivin durumuna düşme gibi bir şey değildir. Bu henüz aşılmamış. Son zamanlarda hem de çok büyük bir öfkeyle bunu aşmaya çalışıyorum. Sizin bu tarzınızı kendime bir hakaret olarak görüyorum. Gerilla için bunları belirtebilirim. Çaba derinleştirilecek ve dağ ideolojisine göre özgür yaşam gerçekleştirilecektir. Nasıl ki Musa'nın On Emri varsa ve On Emirle Yahudiler buraya geliyorsa, bizim için de Zerdüş'tün herhalde böyle emirleri olabilir diyorum...

“Yanlış anlaşılmasın, daha iyi anlaşılabilmesi için söylüyorum: Mesela gübrelik yerlerde bokböceği boku yuvarlayıp taşır. O bunu zenginlik sanır. Amaçsız ve yeterince bir çabası olmadan kendine göre

bir şeyler yaptığını sananlar, bana hep bu örneği hatırlatırlar. Bir şeyler yuvarlıyorlar, ama boşuna. Bunları vazgeçirtebilseydik çok iyi olurdu. Zenginlik bu değil. Yani böyle bir top olsa da, sadece pislik büyür. İhanetin bir tarifi de budur.”

Başkan APO’nun bu çarpıcı belirlemeleri, son dönemlerde dağdan kaçıp ABD ve işbirlikçilerinin kucağına sığınan yeni ihanet çetesinin lanetli gerçeğine de ışık tutuyor. Bunlar da tıpkı selefleri Şemdin gibi değişip dönüşmeyen eski Kürd’ü temsil ediyorlar. Eski Kürd’ün lanetli tarihini hortlatmaya çalışan bu hainler, yurtseverlik ve demokrasi maskesini takıp kendi ihanetlerini gizleyebileceklerini sanıyorlar. Bunlar mücadele ortamında bulundukları müddetçe dağa ve insanımıza hep hor baktılar, hep çirkin baktılar, hep haince baktılar. Ülkemizi ve insanımızı sevmediler. Sevgisizlikleri onları kendi soyunun soykırımcısı olma noktasına kadar düşürdü. Şimdi işgal güçleri ve işbirlikçilerinin emrinde Apocu Hareketi nasıl tasfiyece edebileceklerinin planlarıyla meşguller. Güdülerinin emrine girip hayvanlaşmaya onay vererek, değerlerimizi yok etmeye çalışıyorlar.

Bu ihanete karşı mücadelede başarının yolunu yine Başkan APO gösteriyor: “Ulusal açıdan ne kadar darbe vurulmak istense de, muazzam bir yenilenme bu büyümenin sırrıdır. Bu da büyük örgütsel üretkenlikle, büyük eylemsel veya ideolojik üretkenlikle mümkündür. Bunları esas aldığımızda en büyük acılar ve darbeler büyük güce dönüşebilir. Yeter ki sen yaşamak iste. Her tür haksız saldırılara ve çirkinliklere karşı yaşam isteminin, hatta bir savaşın delemeyeceği bir zırh, aşamayacağı bir engel yoktur.”